

צילומים: עמנואל רוזנצוויג

איריס

כשאיריס נולדה, אביה **יצחק**, שאהב את השם איריס וחלם עוד מילדותו שאם תיוולד לו בת יקרא לה על שם הפרח היפה שכה אהב, התעקש לקרוא לה בשם זה, למורת רוחו ונבואתו המצמררת של הסבא המקובל. סיפור שכך היה: עוד טרם בואה לעולם של איריס, נולדו לאביה שתי בנות. למרות חיבתו העזה לשם איריס, לא הצליח לקרוא לאף אחת מהן בשם זה ורק כשאיריס נולדה, היה מנוי וגמור עימו שהיא תישא את השם שהוא כה חשק בו כל השנים. אביו, **שלום סלם מנגם**, שהיה

איריס ונועה כליף. אם ובתה החיילת, מוציאות לאור, בסמיכות של מספר חודשים, כל אחת בנפרד, ספר שירה. לאם, איריס, זהו כבר ספרה השלישי שרואה אור, ולבת, נועה, זהו ספר ביכורים.

מצוידת באינפורמציה המקדימה הזו, סקרנית להכיר את האם והבת שיוצרות ביחד, התיישבתי לראיין את שתי הנשים. רק לאחר שנפרדתי מהן, הכתה בי ההבנה שיש כאן אמנם סיפור של אם ובת מוכשרות מאוד, שחולקות אהבה וכשרון משותפים, וגם לגנטיקה יש כאן תפקיד חשוב, אבל הסיפור של כל אחת מהן צריך להיות מסופר בנפרד.

זהו סיפורה של אם שכבר בגיל שש ליבה פעם בחוזקה בכל אימת שמישהו בסביבתה החזיק ספר שירה וכאילו השלימה כבר אז עם הידיעה שאת עולמה הפנימי הסוער והחיים שיתרגשו עליה, היא לא תחלוק עם אנשים וראתה בעיני רוחה הילדותית את ספרי השירה שלה נכתבים מעצמם. ויש את סיפורה של הבת, שגדלה לצד "האמא עם הניצוץ" וסיפור החיים המורכב, ובחירה מילים וקול משלה.

במרחב המשותף, שני הסיפורים מקבלים משמעות גדולה משל עצמם. בסוף אפשר להבין את החיבור.

שפרצה באותה העת נסגרה מחלקת ילדים ג', אבל בשל מצבי הקשה, הייתי החולה היחידה שלא שוחררה ואושפזה בילדים ב', כל תקופת המלחמה, מחוברת לזונדה".

בתום שנת אשפוז במחלקה, שוחררה כליף לביתה, אבל המחלה המשיכה לקנן בה ובשנת 99' אושפזה שוב במחלקה להפרעות אכילה למבוגרים בבית החולים תל השומר. ד"ר **עידית מיטרוני**, אז מנהלת המחלקה להפרעות אכילה, בחרה בכליף ובצעירה ערביה מנצרת, לייצג את החולות במחלת האנורקסיה בוועדה למעמד האישה בכנסת, במטרה לסייע לכך שקופות החולים יאשרו טופס 17 למימון הטיפול בהן. "דיברתי בוועדה בכנסת מתוך החוויה האישית שלי, תוך חשיפת עולמי הפנימי ומאבקי העיקש במחלה. בראש הוועדה עמדה חברת הכנסת לשעבר דליה רבין. סיפרתי על הקשיים, על ההתמודדות, על ההקאות הקשות ועל רצוני להיאחז בחיים. לאחר מכן הוחלט שכל קופות החולים יהיו חייבות לממן את הטיפול של החולות באנורקסיה".

בדיעבד, אפשר לומר שהנבואה של הסבא המקובל הגשימה את עצמה?
"אכן כן, כפי שחזה סבי היקר, עברתי בגיל ההתבגרות דברים קשים מנשוא. היה בי רצון להרוס כל דבר שהיה יפה וטוב בי. רציתי להיעלם מצילם של האנשים שהכרתי או לא הכרתי ולהסתגר מהעולם, ובסופו של דבר זה הוביל למחלת אנורקסיה קשה. היום אני יודעת שגם סבי היקר שחזה את גורלי, לא יכול היה לעצור ולמנוע את התגשמות הנבואה. יש דברים בחיינו שנועדו לקרות. אני שמחה ומודה לבורא עולם על כל מה שעברתי בחיי. ללא הכאב, הקושי והאכזבה לא הייתי יכולה להיות מי שאני היום. אני מאמינה שרק מתוך כאב הנשמה שלנו מתחזקת ויכולה לצמוח ולהאמיר אל החיים."

בסופו של דבר האיריס, אני, נאחזתי בחיים, באדמה ובאהבה".
עוף מוזר ומיוחד היא איריס כליף. מצד אחד, אם שהחליטה להקדיש את חייה לגידול שלושת בנותיה, מעידה על עצמה כמי שכמעט ולא קראה ספרים בחייה, ומנגד, איריס המשוררת, שברגע שהיא מדברת על השירה שלה, שפתה משתנה, נשטפת בעושר לשוני ובחידושי מילים, עולם דימויים מטובל בשפה מקראית, כאילו היא מתקשרת מעולמות אחרים.

לכל אורך הראיון אני מרגישה כמי שנחשפת לראשונה למילים חדשות בשפה העברית, מנסה להבין אותם, אותה, נזקקת לעיתים להתערבות חיצונית של מילון כדי לפענח את המילים, אבל מרותקת ומוקסמת מהלהט שבה הן נאמרות. מילותיה של כליף יובאו כאן כלשונו. כל ניסיון שלי לפשט את התיאורים שלה לטובת הקורא, רק יגרום לה עוול. כליף מנסה לעזור לי להבין אותה:

"כשאני כותבת, אני צוללת ושוקעת לתוך עולם של קסם, דמיון וחלומות. אני נמצאת בין העולם פה, עולם החומר, לבין העולם שמעבר. כמו שתי ישויות שנמצאות במקביל במקומות שונים. גם כשהייתי רקדנית הרגשתי שזה הייעוד שלי, המקום בו אני מבטאת את עצמי".

"בת אלוהים", ספרה השלישי של כליף שראה אור בשנה האחרונה, מאפשר אולי הצצה לנבכי נשמתה של אישה שנגעה במוות מספר פעמים, אבל בחרה בחיים. בלשונה הייחודית היא כותבת על הכמיהה שלה להתחבר לעולמות האהבה והנסתר ועל ההויה לבורא עולם, ועל כך ש"פדה את חייה מספר פעמים משנת הנצח", כדבריה.

איריס מודה היום בכנות מרגשת שהמאבק באנורקסיה מעולם לא הסתיים עבורה. המחלה נמצאת תמיד ברקע או כפי שהיא מתארת במן השלמה: "זהו מאבק לנצח. כל החיים אתמודד עם זה".

ובכל זאת, בחרת להביא לעולם ילדים. את מגדלת שלוש בנות בצל האנורקסיה. מאיפה האומץ?

"כל שלושת הבנות שלי הן הכוח והאור שלי בחיים. הן נותנות לי את הכוח לא ליפול לתוך המחלה שלי. לא לתת למחלה להשתלט עליי, כי יש לי אחריות. ברגע שבחרתי להביא לעולם את נועה בכורתי, משמע בחרתי בחיים. בחרתי באהבה. ידעתי שאין כאן יותר רק את איריס עם עצמה, יש לי אחריות קודש. אלוהים נתן לי מתנה".

לא פחדת שמשוהו מהמחלה יעבור אליהן, שהן יזדהו איתך ואולי יחלו אף הן באנורקסיה?

"לא. אני יודעת בדיוק למה חליתי. ההורים שלי שאני ממש סוגדת להם, עשו מעל ומעבר על מנת לרפא אותי. הם לא עזבו אותי לרגע, אבל הם היו קרייטיסטים ולא תמיד נכחו בבית ואני עברתי כל מיני חוויות ואירועים חברתיים לא פשוטים. הייתי ילדה שסבלה מרגישות יתר, שהיה קשה לה להתמודד עם העולם וגם עם עצמה. לכן, בחרתי במודע לא לפתח קריירה ולא לצאת לעבודה. את הספר הראשון שלי כתבתי בגיל 22, הוא יצא לאור כשנועה נולדה ואחר כך 16 שנים לא כתבתי. המטרה שלי הייתה להקים משפחה ולהיות שם לגמרי למען הבנות שלי. אני מקבלת את הבנות, שומעת אותן ויודעת מה עובר על כל אחת מהן. ברגע שאני יודעת מה קורה איתן, הן לא יכולות ליפול. אני אדע איך לחזק אותן ולהרים אותן. הן משתפות אותי, אנחנו פותחות דברים ומנקות, לכן נדיר מאוד שהן יפלו לבור של

חודשיים לאחר שאיריס כליף הוציאה לאור את ספר השירים השלישי שלה, יצא לאור גם ספרה של נועה, בתה החיילת.

זהו סיפורן של אם שבחרה בחיים לאחר מאבק במחלת האנורקסיה ושל בתה שמסתמנת ככוכב עולה בעולם השירה

// אפרת רוזנצווייג

מקובל, חוזה דרך חלומות ופוחת בספר הזוהר והקבלה, בדק את השם וחזה שהחיבור בין השם לבין התינוקת הרכה, יגרום לה בנעוריה ליצר הרס עצמי ולצרות רבות. הוא הפציר באבא שלא יקרא לה בשם זה, אבל האב הנחוש לא שעה לבקשות הסב.

את הסיפור המיסטי הזה מספרת לי הרקדנית האתלטית לשעבר והמשוררת איריס כליף, תושבת שוהם, בת 47, נשואה לצחי ואם לשלוש בנות: **נועה** (20), **גאיה** (18) ו**וליה** (16). שלושה ספרי שירה שלה כבר ראו אור: "בשביל קסום נושפת לוליטה" (הוצאת "תמוז", 2001), "ירח בר" (הוצאת "עקד", 2017), ו"בת אלוהים" (הוצאת "חדרים", 2020). כליף היא זוכת פרס "שירת הנורמן" לשנת 2020 על שירה "ראי העולמות", שירה פורסמו והוקראו בתוכניות רדיו וטלוויזיה, בכתבי עת, באתרי אינטרנט ובעיתונים.

בנעוריה למדה כליף בלט קלאסי, התעמלות קרקע והתעמלות אומנותית ב"הפועל נס ציונה" והשתתפה בתחרויות ברחבי הארץ ובחו"ל. בגיל ההתבגרות, כשהיא בת 15, חלתה במחלת האנורקסיה שליוותה אותה שנים רבות. "בשנת 1990 אושפזתי בבית החולים בלינסון למשך כחודש וחצי. חודש לאחר ששוחררתי ובגלל שהאשפוז לא צלח, אושפזתי למשך שנה במחלקה להפרעות אכילה לילדים בתל השומר. בעקבות מלחמת המפרץ

"למרות שהפסקתי לרקוד בצורה מקצועית, אני רוקדת בבית כל הזמן, זה חלק בלתי נפרד ממני. הריקוד מבחינתי הוא התנועה של הלב. כשאני רוקדת, אני מרגישה שאני נוגעת באלוהים וכשאני כותבת אני מרגישה שאלוהים נוגע בי".

מהיכן את שואבת את ההשראה לשירים?

"את ההשראה לכתבתי אני יונקת מעולמי הפנימי. אני כותבת את תשוקותיי, כמיהותיי, פחדיי, כאבי, בדידותי, נשיותי, אימהותי ואהבותיי. לדאבוני, קריאת ספרים זו תשוקה שמעולם לא בערה בי. ספרים ספורים קראתי בחיי. אני סבורה שאת ההתפתחות הרוחנית שלי הייתי צריכה לנשום, לינוק, ללמוד ולהכיל דרך רגעי האהבה, הכאב, הפחד, התעוזה, היופי, האכזבה, התשוקה והחלומות שהאירו, העשירו והציפו חיי".

את לא חוששת מהחשיפה האינטימית שיש בשירים שלך?

"מעולם לא היה בי חשש או פחד מסוים לגבי חשיפת חלומות נפשי רוחי, נהפוך הוא. קיימת בי ממש בערה ותשוקה לשתף מעולמי הפנימי. אני חשה כי זוהי זכות גדולה עבורי. שירי הם פיסות של חיים. השיר "בת חיים" שמופיע בספר הוא דוגמה טובה. כי זה השיר שמבטא את השמירה של אלוהים עליי והבחירה שלי בחיים. להיות אמא ולהיות תמיד בהשגחה. כל מה שעברתי בחיי לא פגע ביכולת שלי לראות את היופי ולאהוב את החיים".

בימים אלו עובדת כליף על ספר שירה רביעי שיעסוק לדבריה ב"קודש וטוהר", אבל החלום הגדול שלה הוא לכתוב ספר. "אני רוצה לכתוב את סיפור חיי, לא כאוטוביוגרפיה, כי אני רוצה להשאיר מקום לדמיון שלי לבוא לידי ביטוי, אבל הבסיס יהיה סיפור חיי".

האנורקסיה. הרי מה היא אנורקסיה? אלו מצוקות נפשיות שמתבטאות בפגיעה בגוף. זה לא באמת שאני רוצה להיות הכי רזה והכי יפה בעולם, זו בריחה למן בועה שמאפשרת לך שליטה כביכול, זה כאילו שהאנורקסיה היא החברה הכי טובה שלך. בשביל מי שאני היום ובשביל מה שאני רוצה להיות, הייתי כנראה צריכה לחלות באנורקסיה. לא הייתי מוותרת עליה, זה משהו שנכתב לי בגורל".

לספרך האחרון בחרת להעניק את השם "בת האלוהים". הכוונה היא אלייך?

"השיר בת אלוהים נולד מתוך התגלות שהייתה לי. הכתיבה שלי מתרחשת בלילות, כשכולם ישנים, מחצות ועד חמש לפנות בוקר, אני קוראת לזה "זמן המלאכים". יום אחד, כשהלכתי לישון בחמש בבוקר, אחרי שעבדתי על הספר ויומיים אחרי שכבר בחרתי לקרוא לספר "בת אלוהים", לא הצלחתי להירדם, מילים החלו להגיע אליי ולשטוף אותי. שמעתי קול שאומר לי "בת אלוהים". המילים לשיר הגיעו אליי, הרגשתי שאני נשאבת וכתבתי את השיר "בת אלוהים" במיטה, בטלפון הנייד, ממש כשכבר סיימתי לכתוב את הספר. אלוהים עבורי הוא ישות רוחנית, אב כל העולמות. כולנו ילדים של אלוהים, יצירי היקום והטבע. בת אלוהים היא פרח האיריס והאירוס. בת האדם היא בת האהבה, בת הכאב, בת החושך, בת האור, בת הרוח, בת השמיים, בת התנועה, בת הטבע. בת אלוהים היא בת יציר החיים ביקום האלוקות".

שיריך כתובים בשפה מורכבת, אחרת, אם להגדיר זאת כך. מן שפה מקראית עם חידושי לשון שייחודים רק לך. מאיפה זה מגיע?

"אני נמשכת לאלוהים, הוא שומר עליי. אני נמשכת לקודש ולתורת הנסתר ואני מרגישה שממש מגיעה השפה. בספר אני כותבת על מלאכים, אני רואה מלאכים ומדברת את שפתם. יום אחד כשכתבתי שיר עלה לי שמו של המלאך יקותיאל. לפני כן מעולם לא שמעתי עליו. ביקשתי מנועה שתבדוק אם יש מלאך כזה והיא גילתה שיקותיאל הוא מלאך האור. החיבור שלי לעולם הנסתר, לקבלה ולגלגולים קודמים, הוא המעיין של המילים".

הצצתי בדף הפייסבוק שלך וראיתי שאת מפרסמת סרטונים שאת רוקדת.

מתגעגעת לימים בהם היית רקדנית?

בת חיים / איריס כליף

סְמִיר וְנִעְלָם בּוֹרָא לְזִפּוֹר רְקִיעִים
בְּאֹר עוֹלָם פּוֹדָה מְעִינֹת שְׁמוֹת
חַיִּים

הַנֶּדָּה עֲזִי
וּבְצִלְמִי פִירַח הָאָדָם
יְשׁוּעוֹת

הַנְּנִי הָאִירִיס בֵּת חַיִּים עֵירָמָה
בְּפָנֵי חוֹלוֹת
מוֹלֶכֶת מְרוֹם

קוֹשְׁטֵת בָּחַם זָהָב
רוּחַ טְפוֹת יְרַחִים
שְׁמֵשׁ בְּעֵבִים

קַרְנֵיהָ נוֹוֹדוֹת גּוֹפִי
כְּבַעְרוֹת לַחֲשֵׁךְ הַקָּמֵר
הַלִּיל לֵב רוֹקֵם מְפַעֵם בְּהָרִים
לַחֲנֵי הָאִירִיס

וּבְשַׁעַר אֲדָמָה יוֹסֵד בִּי גְבְרִיאֵל
מְקַדֵּשׁ בֵּית עוֹלָמִים
וּבְשִׁלְג יָמִים דָּם נְשִׁימָתִי כוֹרַעַת
בְּאֹר נְבִיאִים

הַשֶּׁחַר נוֹגַע נוֹשֵׁק בְּדַמִּי אָדָם
וּבְצִלְמִי נְשִׁמָה סְמִיר וְנִעְלָם
בְּרֵאשִׁית מְדַבֵּר
מְקַדֵּשׁ כְּתוּבֵי עוֹלָם

בְּקוֹל תְּהִלִּים
בוֹרָא אֲנוּשׁ
חָזָה
בֵּת אֶהְבֶּה
בֵּת אֱלֹהִים
בֵּת חַיִּים

המשוררת והמבקרת הספרותית דליס אלאוף מימון על ספרה של איריס בת אלוהים - מתוך יקום תרבות, הזירה המקוונת לתרבות עברית:

השירה של איריס כליף היא כמו שירה דתית, טרמינולוגיית הכתיבה מכוונת לרטוריקה של תפילה. המשוררת משלבת פסוקים, חלקי פסוקים, ניבים, ואמירות שמקורן מן התנ"ך, אורגת אותם ומצמידה אותם לביטויים וצירופי לשון מפרי דמיונה, שגם הם כתובים בלשון גבוהה, בסגנון ובסמנטיקה תנ"כית. הכתיבה מועלית בזרם תודעה שכמו נובע מתוך חלום, מתוך שיח עם עולם שמעבר, עם מלאכים, מתיקשור, מחיזיון, מתוך היותה ישות מאמינה באלוהים כבורא עולם וכבעל יכולת נעלית שמנהלת את כל היקום.

השירים מוגשים כפיוטים, כמזמורים, כתפילות, שמהותם היא ההלל לכוח האלוהי, ההודיה, השבח, והאדרת האלוהים. כך גם לכוחות הטבע הנשגבים שהם הברואים של האלוהים, איתם יש למשוררת דיאלוג. האלוהים מנכיח את עצמו בתוך העולם הגשמי באמצעות כל גורמי היקום והטבע, ועליהם היא כותבת ואתם היא מפרטת: שמש, ירח, חושך, אור, אדמה, רקיעים, כוכבים, מבול, אש, נחלים, אורה, בריאה סגנון התפילה, המזמור, נוכח כאן. ציטוט מהמקורות, פנייה אל האלוהים, הרוח כרקע אידיאולוגי, ובעיקר בקשה לאהבה. הבקשה לאהבה, גשמית ורוחנית, עוברת לאורך כל השירה. גם דימוי הגוף והעירום כמוטיב טהור-בראשית-ראשוני. התשוקה, הכמיהה, והיצריות, נכללים גם בשירה, לעיתים כאתוס ששרוי במדבר יבש ומרוחק.

איריס כליף משתמשת במונחים מהפולחן הדתי, ומהארסנל האמוני היהודי כדי ליצור אווירה. היא מרחיבה מונחים, משלבת יחד מונחים מאזורים שונים, כדי לתת להם צביון חדש שנקשר אליה אישית

הכל חד אצלי, השמיעה, הריחות. אבל לשאלתך - השאלה שצריכה להישאל היא לא כמה טעויות עשיתי, אלא עד כמה אתה חי ונושם את הדברים שאתה חווה בחיים שלך".

גם נועה, כמו אמא שלה, משתפת שכבר בגיל צעיר מאוד היו לה "תובנות על החיים", אבל זהו החיבור היחיד שהיא מבקשת לעשות איתה. עולם תוכן פנימי עשיר משותף - כן, אבל בדידות וייסורים הם לא מנת חלקה. "קל לי מאוד לבטא את עצמי דרך מילים, אבל לא תמיד יכולתי לשתף את בני גילי במחשבות שלי. עם חברים הייתי עושה צחוקים ונהנית מהדברים שבני נוער עושים, אבל לא ממש יכולתי לחלוק איתם הרהורים ובטח שלא טקסטים שאני כותבת. פחדתי שהם לא יבינו אותי, אבל לא הייתי בודדה, ממש לא, אולי הייתי מכוונסת עם עצמי. כשאני מדברת ומשתפת שמים לב שאני אדם שמאוד מודע לעצמו, למגרעות וליתרונות שבי.

אני זוכרת שהמורה שלי בכיתה ז' הקריאה בהפתעה ובלי לסכם איתי שיר שכתבתי בעקבות עבודת השרשים שעשיתי. הייתי מכוונסת ומבוהלת ממה יחשבו עליי. שנים שהסתרתי את הטקסטים שלי ופתאום, על הלוח, אני רואה את השיר שלי. זו הייתה ממש טראומה עבורי להיחשף".

אמה איריס מתערבת בשיחה, מתעקשת על החיבור הגנטי מיסטי ביניהן: "כן, היא ברחת אז מהעומק שלה. לנועה יש יכולת רחניות מאוד גבוהות, אבל בגלל שהיא עדיין צעירה, היא לא מודעת אליהן. גם כשהיא מציירת, היא מתקשרת.

כמו שאני עם הזמן פיתחתי מודעות, קבלה

ספרה הראשון של נועה (20) "אדמות הנצח" יצא לאור בשנה האחרונה, במהלך שירותה הצבאי. הספר הוא אסופה של שירים, סיפורים, משפטים וציורים פרי עטה, שנכתבו וצוירו במהלך השנים ורק כשהיא חיילת היא מחליטה לערוך ולהוציא אותו לאור, עם עורך אישי, ללא התערבות אמה. "את הספר כתבתי בחלקו כשהייתי חיילת בצבא. ישבתי בבסיס עד שתיים בלילה, תיקנתי טקסטים וערכתי מחדש את הכל, תוך חודשיים".

כבר כשהייתה בת 12 זכתה נועה בתחרות כתיבת עבודת שורשים ארצית וקטפה את המקום השלישי בתחרות בינלאומית מטעם בית התפוצות. מיצגה, "מצודת היהדות" הוצג תקופת מה במוזיאון העם היהודי. בשנת 2019 נמנתה בין זוכי תחרות הכתיבה הארצית לבני נוער ע"ש חיים שושנה ואפיק מליק, על שירה "כשגיבור נופל".

איך זה לגדול באווירה מיסטית לצד אמא שמדברת על עולם הנסתר, על מלאכים שמתגלים בפניה, כאילו זה דבר שבשגרה?

"אני חושבת שזה מכניס הרבה מאוד אור הביתה. נולדתי למשפחה של מקובלים ולכן כל העולם הזה לא זר לי, אבל יחד עם זאת יש בזה משהו מתעתע. אני מאמינה באלוהים, בעובדה שקיימת ישות, לאו דווקא דתית, ששומרת עלינו, אבל מכאן כל אחת לוקחת את זה למקום שלה".

והעובדה שאמא שלך לא מסתירה את המחלה?

"אמא תמיד הייתה פתוחה איתנו. אני חושבת שזה בא מתוך הפחד שאולי גם אנחנו עלולות לחלות ולכן הנושא הזה היה מדובר ועל השולחן. השיח בינינו, הבנות ואמא, הוא מאוד פתוח, אף אחת מאיתנו לא חלתה, חלילה. גם אמא וגם אבא שלי מספקים לנו בית מאוד חם, תומך ומקשיב. המשפחה היא העוגן שלנו. בבית שלנו דואגים מאוד שלא נתפספס להם".

בספר שלך כתבת את המשפט הבא: "שבילי האומץ אליהם אני צועדת, מורכבים מאבנים של טעויות". את רק בת 20, כמה טעויות כבר הספקת לעשות ועל אילו שבילים של אומץ דרכת?

"מאז שאני זוכרת את עצמי, אני אדם שחושב והרבה. לטוב ולרע. כבר כשהייתי תלמידה ביסודי, נהגתי לשקוע במחשבות ותהיות על העולם ועל משמעות החיים. אני גם אדם מאוד חושי. אני אוהבת להסתכל על הטבע,

מרפאות שיניים ד"ר עמוס בוחניק

כל טיפולי השיניים תחת קורת גג אחת

ד"ר גיא דור אל - מומחה לכירורגיה המבצע השתלות בשיטות חדשניות (כולל למחוסרי עצם)

ד"ר נתלי פרומקין - מומחית לטיפולי חניכיים מורכבים

ד"ר מרדכי בן עמי - מומחה ליישור שיניים בשיטות מתקדמות ביותר

בדיקה מקיפה + צילום פנורמי - חינם

ייעוץ ללא עלות וללא התחייבות מחיר אטרקטיבי

דקל 30, שוהם מרקט | 072-39-35379

חפשו אותנו בפייסבוק "רשת שיניים"

פסגות / נועה כליף

יש פעמים בהן
אני מטפסת על פסגות.

אחת אחרי השנייה,

צעד

אחר

צעד

אני גוררת את רגלי

בין סלעיהן

ובין אדמתן.

לפעמים, הרגל שלי נפצעת

ונחלשת

בעקבות

הטפוס והמכשולים.

ואני ממשיכה לצעד,

מתוך ידיעה

שאני מונתרת מאחורי

גתיב

לבאים.

עם זאת, בחלק מהפעמים

אני זוכה להבחין

בנוף בשלמותו

ורואה את עצמי

נשקפת בין אפקין.

ורק אז, אני מבינה

שהפסקה הנשגבה ביותר

שכבשתי בחיי

היא

אני.

ההכלה של התכונות הקיימות בי, גם היא תגדל ותתוודע אליהן.

איך קרה שמנערה מבוהלת שמישהו יקרא אותה, הוצאת לאור ספר?

"הפסקתי לפחד. הפסקתי לחשוב מה אנשים יגידו עליי".

עד כמה השפיעה עלייך הכתיבה של אמך?

"אני מאמינה שבמקום מסוים הכתיבה של אמי היוותה עבורי מקור השראה. אני לא מתכוונת בהכרח לסגנון הכתיבה של אמי אשר מייחד ומבדיל אותה ממני, לכל אחת מאיתנו דרך שונה וייחודית ל"הכתים" את תחושותיה על גבי הנייר. אני מצביעה על התשווקה שניבטה דרך עיניה כאשר כתבה בילדותי, מעין הילה וברק נסתרים. ה"ניצוץ" הזה עורר אצלי את הרצון להחיות את מסדרונות הכתיבה שהיו בנפשי. מעבר לכך, אני מאמינה שלכל אחת מאיתנו מסלול ודרך ייחודיים ונבדלים בצורת הכתיבה. שתינו אמנם דומות, אך גם מאוד שונות זו מזו. להבדיל מאימי, אני כלל לא מצטיינת בריקוד, אבל מתחברת מאוד לציור".

ספרי על השיר הראשון שכתבת.

"שיר על דודי חזי, זכרונו לברכה. התחלתי לכתוב בעקבות מותו ממחלת הסרטן. אני זוכרת היטב את היום שבו בישרה אמי לאחותי ולי על כך, הייתי בכיתה ה'. לא הבנתי את מהות הפרידה הנצחית מאדם אהוב ויקר והיא הייתה עבורי קשה מנשוא. העצב בעיני אבי, התחושה המרה של הכאב שהציפה אותי בכל עורקיי והידיעה שלא אראה את פניו של דודי בשנית, הם אלו שהובילו אותי לנעול את דלת חדרי, להסתגר בין קירותיו, להפעיל את המוזיקה ולכתוב את השיר הראשון שכתבתי עליו, שיר שהצית בי את להבת הכתיבה, מאז ועד היום. עם זאת, את "המשפטים לחיים" התחלתי לכתוב לגמרי במקרה, כשהייתי בכיתה ז'. כל פעם שעל תה בראשי "תובנה" לגבי החיים, נצרתי אותה בפתיקה הפלאפון וכך הם נאספו להן".

מה את יותר ציירת, משוררת או סופרת?

"וואו זה כמו לבחור בין ילדים. זה משתנה ותלוי

בנסיבות. יש תקופות שאני באטרף על ציור. כיום אני רוצה להתחיל לצייר יותר מהדמיון, לעבד את הרגש לציור, עד לא מזמן נהגתי להתבונן במשהו ולצייר אותו".

כמשוררת צעירה בתחילת דרכה, אילו עצות את יכולה להעניק לבני גילך שכותבים היום למגירה?

"אני מניחה שהעצה הטובה ביותר היא לא לפחד להעביר לדף את התחושות, הרגשות והמחשבות שעמן אנו מתמודדים. לא לחשוש מהקיום שלהם, מהרגע שבו אנו חורטים אותם כמילים, מפני שזו התחושה הטובה ביותר שאדם עשוי לחוות, בעת שהוא פותח את ליבו ואת נפשו לעולם. זה תהליך קשה, שעשוי להיות מפרך במיוחד עבור לא מעט אנשים, לקבל על עצמנו את היכולת לחשוף את מי שאנחנו באמת, אבל מניסיוני האישי, אני יכולה להעיד שזהו תהליך חיוני ומשמעותי מאוד עבור הנפש ואלו שמוכנים לעשות אותו עשויים לקטוף את הפירות המתוקים ביותר מעץ החיים. אני ממליצה על כתיבה בכלל, גם עבור אלו שלא רואים בכתיבה קריירה אלא כתחביב אישי".

מה מחכה עכשיו אצלך במגירה?

"כרגע אני כותבת מחזה, אבל הוא עדיין בחיתוליו".

מה צופן לך העתיד?

"אני רוצה להמשיך להיות אני. לעשות את מה שאני אוהבת, באופן שאני אוהבת וזה תקף לכל תחום בחיי. אני מעוניינת להמשיך וליצור הן בתחום הכתיבה והן בתחום הציור. אני לא מתכוונת להפוך את הכתיבה שלי לקריירה, אלא לשלב אותה בחיי באופן קבוע, מפני שהיא חלק ממני ולא תעלם לעולם. אני משערת שהחלומות שלי הם פשוטים ותואמים לחלומותיהם של מרבית האנשים שפגשתי בחיי: שהסובבים אותי ואני נהיה בריאים, להקים משפחה, למצוא קריירה טובה שאהב לעסוק בה ולהמשיך לממש את עצמי בכל דרך שאראה לנכון. ובעיקר, להיות מאושרת ממי שאני. מעניין אותי ללמוד פסיכולוגיה וחקר המוח. מדע הולך טוב עם דמיון. בסיס מדעי שיש לאנשים הומאניים יכול רק לשדרג אותם ולהיפך".

סקירה על "אדמות הנצח" מאת הסופר, המשורר והמבקר הספרותי יוסף כהן אלירן:

נועה כליף חיילת בת 19 הכותבת שירה, סיפורת, אמרות מחכימות וגם מצעירות, אינה מופע של מה בכך, ובטוחני שירשה טפח וגם טפחיים מאמה ברוכת הכישרון, המשוררת איריס כליף. שמו של הספר מצביע על הנצח ועל היותנו בני חלוף, ועל המקום ממנו באנו ואליו נגיע ואינו אלא אדמתו של האל, המקום אליו אנחנו מחוברים ושאליו מהדהדים חיינו. זה מכבר אינו סוד, אך בכותרת הספר נאמרים הדברים ובאים להזכיר לנשיאי הרוח את הדברים. כי "לפעמים, אנשים הם הים / לעתים, אנשים הם החול." ואילו היא, "בכרם נושן נטעתי אהבה / עציה עבתיים ואדמתה קרירה..." אבל, לאמיתו של דבר, אין היא באהבתה אלא "ילדה תמה / שטה על המים הזכים / טיפות הטל העגוגות / שוטפות את הפחדים", ואז היא מרגישה כיצד, "באדמת החיים הזו / אני עפה." ואתה חש במעופה, ותוהה מניין גם לעלמה צעירה להביא שער שלם, דפים מלאים של אמרות מחכימות כמו, "בסמטת הלב מבט גנוב

ואמיתי יקר מכל מילה שנקנתה" או "מבט הוא קירותיו המתפוררים של הרגש". וכמו לא די בכך, דפיו האחרונים של הספר מביאים לנו את הסיפור הקצר "האישה בשמלה האדומה", בו היא כותבת בגוף ראשון בלשון זכר ובשפע של ליריקה על אהבת גבר לאישה. אין ספק בכישרונה של הצעירה הזאת, לפי כך נחכה בציפייה לספרה הבא, ולסיכום דבריי הקצרים אביא משורותיה: "ורק אז, אני מבינה / שהפסקה הנשגבה ביותר / היא / אני".

